

Bedens Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Üstbilis Düşünme Becerileri, Akademik Öz Yeterlikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları: Tanımlayıcı Araştırma

Metacognitive Thinking Skills, Academic Self-Efficacy and Attitudes to the Teaching Profession of Physical Education Teacher Candidates: Descriptive Research

^{ORCID} Rabia ALIŞ^a, ^{ORCID} Hüseyin ÜNLÜ^a

^aAksaray Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bedens Eğitimi ve Spor ABD, Aksaray, Türkiye

Bu çalışma, Rabia ALIŞ'ın "Bedens Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Üstbilis Düşünme Becerileri, Akademik Özyeterlikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir. (Aksaray: Aksaray Üniversitesi; 2022.)

ÖZET Amaç: Bu çalışmanın amacı, spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören bedens eğitimi öğretmen adaylarının üstbilis düşünme becerileri, akademik öz yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını belirlemektir. **Gereç ve Yöntemler:** Araştırmada, bedens eğitimi öğretmen adaylarının üstbilis düşünme becerileri, akademik öz yeterlik ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum düzeyleri belirlenmiş, cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırılmıştır. Araştırma grubunu toplam 525 (261 kadın, 264 erkek) bedens eğitimi öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgiler Formu, Üst Bilis Düşünme Becerisi Ölçeği, Akademik Öz Yeterlik Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra t-testi, Pearson korelasyon katsayısı ve regresyon analizinden yararlanılmıştır. **Bulgular:** Araştırma sonuçlarına göre bedens eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet açısından üstbilis düşünme becerileri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeylerinde anlamlı bir farklılığa rastlanmazken, Akademik Öz Yeterlik Ölçeği'nin mesleğe yönelik kaygı boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Üstbilis düşünme becerileri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve akademik öz yeterlikleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Son olarak, üstbilis düşünme becerilerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve akademik öz yeterlik değişkeninin anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmüştür. **Sonuç:** Öğrencilerin üstbilisel düşünme becerileri geliştirilmesini amaçlayan yöntemlerinin neler olduğunu öğrenmelerinin yanı sıra neyi ve nasıl çalışacaklarını bileceklerdir. Sonuç olarak çalışmayı ve öğrenmeyi öğreneceklerdir. Üst bilis düşünme becerileri düzeyi yükseldikçe öğrenciler neyi, nasıl öğreneceklerini, çalışma yollarının neler olduğunu kısaca öğrenmeyi öğreneceklerdir. Bu durumun akademik öz yeterliklerinin ve mesleğe yönelik tutumlarının artmasını sağlayacağı düşünülmektedir.

ABSTRACT Objective: This study aims to determine the metacognitive thinking skills, academic self-efficacy, and attitudes of physical education teacher candidates studying at the faculty of sports sciences toward the teaching profession. **Material and Methods:** The study determined physical education teacher candidates' metacognitive thinking skills, academic self-efficacy, and attitudes toward the teaching profession; gender was compared as a variable. The research group consisted of a total of 525 (261 females and 264 male) physical education teacher candidates. The Personal Information Form, Metacognition Thinking Skill Scale, Academic Self-Efficacy Scale, and Attitude Toward Teaching Profession Scale were used as data collection tools in the research. In the analysis of data, as well as descriptive statistics, t-tests, Pearson correlation coefficients, and regression analysis were used. **Results:** According to the results of the research, while there was no significant difference in the levels of metacognitive thinking skills and attitudes towards the teaching profession among physical education teacher candidates in terms of gender, a significant difference was found in the anxiety dimension of the academic self-efficacy scale. A significant relationship was found between metacognitive thinking skills, attitudes toward the teaching profession, and academic self-efficacy. Finally, metacognitive thinking skills, attitude toward the teaching profession, and academic self-efficacy variables were found to be significant predictors. **Conclusion:** As students metacognitive thinking skills develop, they will know what and how to study as well as learn what their working methods are. As a result, they will learn to work and learn. It is thought that this situation will increase their academic self-efficacy and attitudes toward the profession.

Anahtar Kelimeler: Bedens eğitimi; öğretmen adayı; üstbilis; akademik öz yeterlik; tutum

Keywords: Physical education; teacher candidate; metacognition; academic self-efficacy; attitude

Correspondence: Rabia ALIŞ
Aksaray Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Bedens Eğitimi ve Spor ABD, Aksaray, Türkiye
E-mail: rabiadag6@gmail.com

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Sports Sciences.

Received: 09 Mar 2023

Received in revised form: 13 Apr 2023

Accepted: 14 Apr 2023

Available online: 16 May 2023

2146-8885 / Copyright © 2023 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Üstbiliş, bilişsel ve psikofizyolojik mekanizmaların normal işleyişi yoluyla işlevsel yetenek, öz yeterlik ve bağımsız yaşam elde etmeyi amaçlayan, bilinçli olarak uygulanan düzenleyici meta-yetenekler ve meta-becerilerin bir koleksiyonu olarak tanımlanmaktadır.¹ Üstbiliş kelimesini icat eden ve bu konuda araştırma yapan Flavell, çocukların anılarını ve bilişlerini etkileyen unsurları kavrayıp kavramadıklarını araştırmıştır. Araştırmanın bulguları, çocukların kendi bilişsel süreçleri hakkında düşünme yeteneğine sahip olduğunu belirtmektedir. Flavell, üstbiliş, öğrenenlerin kendi bilişlerinin ve bilişsel süreçlerinin farkında olmaları olarak tanımlamıştır.² Üstbilişin başka bir tanımı, kişinin bilişsel süreçlerini ustaca yönetirken, aynı zamanda bilinçli olma yeteneğidir.³ Üstbiliş ayrıca insanların devam eden bilişlerini izlemek ve davranışlarını etkili bir şekilde yönetmek için kullanabilecekleri bir dizi meta-süreci ifade eder.⁴ Yeni eğitim sistemine göre bilgiyi sorgulamadan ezberleyen bireyler yerine, kendi öğrenme yollarının farkında olarak bilgiyi kendisi keşfeden bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Bu noktada, öğretmenlerin sınıf ortamında, üst düzey bilişsel etkinliklere dayalı öğretim gerçekleştirebilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.⁵ Ülkemizde müfredatın temelini oluşturan yapılandırmacı model, üstbilişsel farkındalık becerilerini geliştirmek için strateji öğretimini günlük sosyal etkinliklerle birleştirmenin önemini vurgulamaktadır. Üstbilişsel farkındalık becerilerini geliştirmeye yönelik yaklaşımlar arasında, destekleyici bir sosyal ortam oluşturma ve strateji öğretimi yaklaşımlarını birleştiren fiziksel etkinlikler ön plana çıkmaktadır. Fiziksel etkinlikleri, egzersiz ve sporu öğretim sürecine dâhil eden beden eğitimi öğretmenleri bu bağlamda son derece önem arz etmektedir.⁶ Öğrenme sürecini izleyen, denetleyen ve değerlendiren kişi, geri bildirim ve kendi öğrenmesi üzerindeki kontrolleri ile bilişsel etkileşimi geliştirir ve bu zihinsel etkileşim süreci, kişinin üstbilişsel yöntemler kullandığını gösterir.⁷ Yalnızca görevle ilgili stratejilerin nasıl uygulanacağını ve yürütüleceğini değil, aynı zamanda öğrenme ortamının nasıl organize edileceğini ve motivasyonel, duygusal ve sosyobilişsel becerilerin nasıl ayarlanacağını bilmek de gerekli olduğundan, üstbilişsel yetenekler tek başına öğrenme kalitesini sağlamak için yeterli değildir.⁸

Öğrencilerin akademik başarıları hakkındaki fikirleri onların bilişsel, motivasyonel ve duygusal süreçlerini etkiler.⁹ Öz yeterlik duygusu, öğrenciye, engellerin ortasında bile belirli hedeflere ulaşmaya devam etmesi için ilham verir ve onu tüm yeteneklerin stratejik kullanımına yönlendirir.¹⁰

Millburg, akademik öz yeterliği (AÖ), insanların belirli tutum ve becerilere ilişkin inançlarından farklı yönde gelişen akademik bir görev veya görevle başa çıkabileceklerine ilişkin görüşleri olarak tanımlamaktadır.¹¹ Akademik başarı ve AÖ ayrılmaz bir şekilde iç içe geçmiştir.¹¹ Güçlü AÖ'ye sahip öğrenciler, cevapları bulmak ve çözmek için daha fazla çaba harcayarak karmaşık zorluklarla daha uzun süre başa çıkabilirler.¹² Bazı çalışmalar, öz yeterlik duygusunun, öğrencilerin kendi öğrenmelerini düzenleme yetenekleri hakkındaki inançları ve öğretmenlerin öğrenmeyi teşvik etmedeki öz yeterlikleri hakkındaki inançları üzerindeki etkisini araştırmışlardır.¹³ Sonuç olarak, öz yeterlik ve üstbilişsel beceriler arasındaki ilişkiler, öğrencilerin kendi yeteneklerine yüksek düzeyde güven duymalarını sağlar, onları öğrenmeye karşı olumlu bir yaklaşıma sahip olmaya teşvik eder.¹⁴

Üstbilişsel düşünme becerilerini (ÜBDB) ve öğrenmeyi etkileyen diğer bir faktör tutumdur. Tutumlar, insanların davranışlarının nedenlerini anlamada önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁵ Tutum, bir kişiye atfedilen ve manevi bir nesneye ilişkin düşünce, inanç ve eylemleri tutarlı bir şekilde ortaya koyan bir öğrenme eğilimidir.¹⁶ Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri, mesleki başarılarını ve memnuniyetlerini etkilemektedir.¹⁷

Bir kariyerin başlangıcındaki iyi tutum, mesleğe ilişkin faktörler üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir. Bu bağlamda, beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerine mesleğe yönelik olumlu bir tutum aşılamanın çok önemli olduğu söylenebilir. Meslek seçimine yönelik mesleki tutum ve güdüler, öğrencilik hayatı boyunca olumlu yönde geliştirilmelidir.¹⁸ Öğretmen adaylarının pedagojik donanım, alan bilgisi, genel kültür gibi teorik ve pratik bilgi ve beceri kapasitelerinin yanı sıra öğretmenlik mesleğine verdikleri değer ve olumlu tutumları da mesleki süreçlerini etkileyen faktörlerdendir.¹⁹

Beden eğitimi derslerinde yüksek notla değerlendirilen başarılı öğrencilerin problem çözme becerisinin üstbiliş, dikkat süreci, kavram bilgisi gibi yeteneklerinde de ön plana çıktığı ve diğer akademik alanlarda da başarılı olduğu gözlemlenen araştırmalarla kanıtlanmaktadır.²⁰ Bu durum, akademisyenleri psikomotor alan ile üstbilişsel bilinç arasındaki bağlantıyı araştırmaya motive etmektedir. Martini ve Shore, psikomotor ve üstbilişsel farkındalık arasındaki bağlantıyı araştıran çalışmalar henüz tam olarak gelişmemiş olsa da teoriler ve ilişkiler oluşturmak için akademik düzeyde araştırma yapmanın faydalı olacağını belirtmektedirler.²¹ Bu bağlamda, geleceğin beden eğitimi öğretmenlerinin kendi bilişsel gelişimleri ile birlikte öğrencilerinin gelişimlerini de destekleyecek üstbilişsel becerilere sahip olmalarının yanında; öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tuma sahip olmaları ve aynı zamanda yüksek AÖ'ye sahip olmaları gerekmektedir.

Yapılan literatür taramasının sonucunda üstbiliş, AÖ ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum (ÖMYT) kavramlarını ayrı ayrı ele alan çalışmaların olduğu, ancak bu 3 kavramı birlikte ele alınan herhangi bir çalışmanın olmadığı belirlenmiştir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı, beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB, AÖ ve ÖMYT arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırma, spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB, AÖ ve ÖMYT'yi belirlemek amacıyla tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. "Tarama yöntemi bir konuya dair katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek ve tutum gibi özelliklerinin belirlenmeye çalışıldığı yöntemdir."²²

EVREN ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Türkiye'nin farklı üniversitelerinde öğrenim gören beden eğitimi öğretmen adayları oluşturmuştur. Araştırma örneklemini; araştırmanın amacına bağlı olarak beden eğitimi öğretmen adayı olmak durumu göz önünde bulundurularak, amaçlı örnekleme yön-

temi olarak belirlenmiştir. Bu örnekleme yaklaşımı hem rastgele değildir hem de olasılıksaldır. Amaçlı örnekleme, araştırmacının amacına dayalı olarak bilgi açısından zengin senaryolar seçerek derinlemesine analiz sağlar.²³ Bu yolla belirlenen araştırma örneklemini ise Aksaray, Niğde, Nevşehir ve Trabzon illerinde her sınıf düzeyinde öğrenim gören, araştırmaya dâhil edilen ve cevapları değerlendirmeye alınan 261'i (%49,7) kadın, 264'ü (%50,3) erkek toplam 525 beden eğitimi öğretmeni adayı oluşturmuştur. Araştırma kapsamındaki beden eğitimi öğretmen adaylarının 87'sinin (%16,6) 1. sınıfta, 149'unun (%28,4) 2. sınıfta, 134'ünün (%25,5) 3. sınıfta, 155'inin (%29,5) 4. sınıfta öğrenim gördükleri belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmeni adaylarının yaşlarının en düşük 18 ve en yüksek 29 arasında ve ortalama yaşlarının 22,5±0,3 yıl olduğu belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki beden eğitimi öğretmeni adaylarının genel not ortalamalarının 2,01-3,89 arasında olduğu ve not ortalamasının ise 2,0±0,3 olduğu tespit edilmiştir. Araştırma için etik onay Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan 22.02.2021 tarih ve 2021/02-01 protokol numarası ile alınmıştır. Ayrıca çalışma, Helsinki Deklarasyonu prensipleri çerçevesinde yürütülmüştür.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmada, verileri toplamak amacıyla "Kişisel Bilgi Formu", "ÜBDB Ölçeği", "AÖ Ölçeği", "ÖMYT Ölçeği" kullanılmıştır.

Kişisel Bilgiler Formu

Araştırmacı tarafından oluşturulan formda, araştırmaya katılanların sosyodemografik özellikleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Kişisel bilgiler formu, cinsiyet sorusundan oluşmaktadır.

ÜBDB Ölçeği

Beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB düzeylerini saptamak için Tuncer ve Kaysi (2013) tarafından geliştirilen ÜBDB Ölçeği kullanılmıştır.²⁴ Ölçek 18 maddeden meydana gelip, 5'li Likert tipindedir. Ölçek 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar düşünme becerisi 5 madde, problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisi 5 madde, karar verme becerisi 4 madde ve alternatif değerlendirme becerisi 4 maddeden meydana gelmiştir. Bu araştırma için he-

saplanan iç tutarlılık katsayıları ise 1. alt boyut için 0,83; 2. alt boyut için 0,87, 3. alt boyut için 0,82; 4. alt boyut için 0,85, ölçeğin tamamı için 0,92 olarak belirlenmiştir. Ortalamalar üzerinden hesaplama yapmak için belirlenen aralık katsayısı ise 1-1,80 puan aralığı “çok düşük”, 1,81-2,60 puan aralığı “düşük”, 2,61-3,40 puan aralığı “orta”, 3,41-4,20 puan aralığı “yüksek”, 4,21-5,00 puan aralığı “çok yüksek” olarak hesaplanmıştır.

ÖMYT Ölçeği

Beden eğitimi öğretmen adaylarının ÖMYT’yi belirlemek için Ünlü (2011) tarafından geliştirilen ÖMYT Ölçeği kullanılmıştır.¹⁵ Beşli Likert tipinde olan ölçek, toplam 23 maddeden meydana gelmektedir. Mesleğe yönelik sevgi boyutu toplam 13 maddeden ve mesleğe yönelik kaygı boyutu ise toplam 10 maddeden oluşmuştur. Mesleğe yönelik sevgi boyutu olumlu, mesleğe yönelik kaygı boyutu ise olumsuz cümleleri içermektedir. Olumsuz maddeler için ise ters puanlama yapılmıştır. Bu araştırma için hesaplanan iç tutarlılık katsayıları 1. alt faktör için 0,88, 2. alt faktör için 0,85 ve ölçeğin tamamı için ise 0,86 olarak belirlenmiştir. Ortalamalar üzerinden hesaplama yapmak için belirlenen aralık katsayısı ise 1-1,80 puan aralığı “çok düşük tutum”, 1,81-2,60 puan aralığı “düşük tutum”, 2,61- 3,40 puan aralığı “orta düzeyde tutum”, 3,41-4,20 puan aralığı “yüksek tutum”, 4,21-5,00 puan aralığı “çok yüksek tutum” olarak hesaplanmıştır.

AÖ Ölçeği

Beden eğitimi öğretmeni adaylarının AÖ düzeylerini saptamada Yılmaz ve ark. (2007) tarafından geliştirilen AÖ Ölçeği kullanılmıştır.²⁵ Dörtlü Likert tipinde olan ölçeğe beden eğitimi öğretmen adaylarının ölçekte yer alan maddelere “Bana Hiç Uymuyor (4)” ile “Bana tamamen uyuyor (1)” şeklinde cevap vermeleri istenmiştir. Ölçekte tek boyuttan oluşan 7 madde vardır. Bu araştırma için hesaplanan iç tutarlılık katsayısı 0,76 olarak belirlenmiştir. Ortalamalar üzerinden hesaplama yapmak için belirlenen aralık katsayısı ise 1,50-2,00 puan aralığı “çok düşük”, 2,01-2,50 puan aralığı “düşük”, 2,51-3,00 puan aralığı “orta”, 3,01-4,00 puan aralığı “yüksek” olarak hesaplanmıştır.

VERİLERİN ANALİZİ

Bu çalışmada verilerin analizi SPSS (SPSS for Windows Version 21.0; SPSS Inc., Chicago, IL, ABD) programı kullanılarak yapılmıştır. Öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerine, histogram ve saçılım grafiklerine ve grupların varyans eşitliğine (Levene F testi) bakılarak karar verilmiştir. Çarpıklık ve Basıklık değerlerinin -1,5 ile + 1,5 değerleri arasında olduğu; histogram ve saçılım grafikleri incelendiğinde ise eğrinin simetrik bir dağılım gösterdiği görülmüştür. Ayrıca Levene testi ile örneklemin homojenliği tespit edilmiştir. Analizler sonucunda, verilerin normal dağılım gösterdiğine karar verilmiş ve parametrik testler kullanılmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkeni cinsiyet, bağımlı değişkenleri ise ÜBDB, AÖ ve ÖMYT düzeyleri olarak ele alınmıştır. Araştırma örnekleminin bağımsız değişkenlerini betimlemek için yüzde (%) ve frekans (F) değerlerinden faydalanılmıştır. ÜBDB, AÖ ve ÖMYT düzeylerini betimlemek için ise (x) ve standart sapma (SS) değerlerine bakılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson korelasyon katsayısı analizi yapılmıştır. Ayrıca öğrencilerin ÜBDB’nin AÖ ve ÖMYT düzeyi üzerine etkisini incelemek amacıyla regresyon analizi uygulanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1’de, beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB, AÖ ve ÖMYT düzeyleri incelenmiştir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB Ölçeği’nden en yüksek ortalamayı düşünme becerisi (\bar{x} =4,05) boyutunda aldığı görülmüştür. AÖ Ölçeği’nden \bar{x} =2,82’lik bir ortalama ve ÖMYT Ölçeği’nden ise \bar{x} =3,68’lik bir ortalama elde ettikleri görülmüştür.

Tablo 2’de cinsiyet değişkeni açısından beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB, AÖ ve ÖMYT düzeylerinde AÖ Ölçeği’nin mesleğe yönelik kaygı boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$).

Tablo 3’te ÜBDB, AÖ ve ÖMYT arasındaki ilişkiye yer verilmiştir. ÜBDB Ölçeği’nin geneli ve

TABLO 1: Beden eğitimi öğretmen adaylarının üstbilis düşünme becerisi, akademik öz yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyleri.

Ölçek	Alt boyut	n	\bar{X}	Ss	Düzyer
ÜBDB	Düşünme	525	4,05	3,40	Yüksek
	Problem çözme	525	4,00	3,50	Yüksek
	Karar verme	525	3,84	2,98	Yüksek
	Analitik düşünme	525	3,96	2,61	Yüksek
	Genel ortalama	525	3,96	10,78	Yüksek
AÖ	Akademik öz yeterlik	525	2,82	4,16	Orta
ÖMYT	Mesleğe yönelik sevgi	525	3,88	8,08	Yüksek
	Mesleğe yönelik kaygı	525	3,43	8,69	Orta
	Genel ortalama	525	3,68	7,19	Orta

ÜBDB: Üst bilis düşünme becerisi; AÖ: Akademik öz yeterlik; ÖMYT: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum.

TABLO 2: Cinsiyet değişkeni açısından üstbilis düşünme becerisi, akademik öz yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyleri.

Ölçek/alt boyut	Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	sd	t	p değeri
Düşünme	Kadın	261	4,05	3,16	632	-0,091	0,927
	Erkek	264	4,05	3,64	728		
Problem çözme	Kadın	261	4,02	3,41	715	0,332	0,740
	Erkek	264	3,98	3,60	774		
Karar verme	Kadın	261	3,85	2,86	682	0,644	0,520
	Erkek	264	3,83	3,09	720		
Analitik düşünme	Kadın	261	3,95	2,46	615	-0,241	0,809
	Erkek	264	3,96	2,75	688		
ÜBDB toplam	Kadın	261	3,97	10,06	559	0,199	0,843
	Erkek	264	3,96	11,46	636		
AÖ toplam	Kadın	261	2,86	4,05	579	1,587	0,113
	Erkek	264	2,78	4,25	608		
Mesleğe yönelik sevgi	Kadın	261	3,91	7,49	576	1,587	0,247
	Erkek	264	3,85	8,61	662		
Mesleğe yönelik kaygı	Kadın	261	3,62	7,97	797	1,587	0,000*
	Erkek	264	3,25	9,00	900		
ÖMYT toplam	Kadın	261	3,78	7,05	570	1,917	0,056
	Erkek	264	3,59	7,29	601		

*p<0,05; ÜBDB: Üst bilis düşünme becerisi; AÖ: Akademik öz yeterlik; ÖMYT: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum.

tüm alt boyutları ile ve AÖ arasında pozitif yönlü zayıf anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır ($r=0,268$; $p<0,01$). ÜBDB ile ÖMYT Ölçeği'nin geneli ve mesleğe yönelik sevgi alt boyutu ile pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki ($r=0,451$; $0,395$; $p<0,01$) ve mesleğe yönelik kaygı boyutu ile ise pozitif yönlü zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=0,201$; $p<0,01$). Son olarak, beden eğitimi öğretmen adaylarının ÖMYT düzeyleri ile AÖ arasında pozitif yönlü zayıf anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($r=0,263$; $p<0,01$).

Tablo 4'te beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB düzeylerinin AÖ düzeyi üzerindeki yordayıcılığı gösterilmiştir. ÜBDB ile AÖ arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu gözlenmiş ($R=0,286$; $R^2=0,072$); ÜBDB'nin AÖ değişkeninin anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmüştür ($F_{(1-524)}=40,611$; $p<0,05$). Buna göre öğretmen adaylarının ÜBDB düzeyleri AÖ'nün %7'sini açıklamaktadır. Regresyon denkleminde esas etki değişkeninin katsayısının ($B=0,695$) anlamlılık testi, ÜBDB'nin anlamlı bir yordayıcı olduğunu göstermektedir ($p<0,05$). Reg-

TABLO 3: Üstbilis düşünme becerileri, akademik öz yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum arasındaki ilişki.

Değişkenler		ÖMYT	Mesleğe		AÖ	ÜBDB	Düşünme becerisi	Karar verme	Problem çözme	Alternatif düşünme
			yönelik sevgi	yönelik kaygı						
ÜBDB	r değeri	0,395**	0,451**	0,201**	0,268**					
	p değeri	0,000	0,000	0,000	0,000					
	n	525	525	525	525					
AÖ	r değeri	0,263**	0,799**	0,829**		0,268**	0,254**	0,236**	0,200**	0,239**
	p değeri	0,000	0,000	0,000		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	n	525	525	525		525	525	525	525	525
ÖMYT	r değeri				0,263**	0,395**	0,436**	0,338**	0,255**	0,332**
	p değeri				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	n				525	525	525	525	525	525

**p<0,01; ÜBDB: Üst bilis düşünme becerisi; AÖ: Akademik öz yeterlik; ÖMYT: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum.

TABLO 4: Beden eğitimi öğretmen adaylarının üstbilis düşünme becerilerinin akademik öz yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum üzerindeki yordayıcılığı.

Değişken	B	Standart hata	B	t	p değeri	İkili r değeri	Kismir değeri
Sabit	2,169	0,167		12,969	0,000*		
ÖMYT	0,351	0,041	0,348	8,498	0,000*	0,349	0,336
AÖ	0,178	0,041	0,177	4,314	0,000*	0,186	0,170
R=0,430 a	R2=0,185	F=59,182	p=0,000				

ÖMYT: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum; AÖ: Akademik öz yeterlik.

resyon analizi sonucuna göre AÖ düzeyini yordayan regresyon denklemi şu şekildedir: AÖ düzeyi= (0,695*ÜBDB)+ 57,649.

Ayrıca ÜBDB ile ÖMYT arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu gözlenmiş (R=0,343; R²=0,117); ÜBDB'nin ÖMYT değişkeninin anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmüştür (F₍₁₋₅₂₄₎=69,522; p<0,05). Buna göre öğretmen adaylarının ÜBDB düzeyleri ÖMYT düzeylerinin %11,7'sini açıklamaktadır. Regresyon denklemine esas etki değişkeninin katsayısının (B=0,513) anlamlılık testi, ÜBDB'nin anlamlı bir yordayıcı olduğunu göstermektedir (p<0,05). Regresyon analizi sonucuna göre ÖMYT düzeyini yordayan regresyon denklemi şu şekildedir: ÖMYT düzeyi=(0,513*ÜBD)+69,522.

TARTIŞMA

Araştırmada, beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB, AÖ ve ÖMYT düzeyleri belirlenmiş ve cinsiyet değişkeni açısından ele alınmıştır. Ayrıca ÜBDB, AÖ ve ÖMYT düzeyleri arasındaki ilişki in-

celenmiş ve ÜBDB'nin AÖ ve ÖMYT üzerindeki yordayıcılığı test edilmiştir.

Araştırmada, cinsiyet değişkeni açısından AÖ Ölçeği'nin sadece mesleğe yönelik kaygı boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Kadın öğrencilerin AÖ Ölçeği mesleğe yönelik kaygı alt boyutu puan ortalamaları erkek öğrencilere kıyasla daha yüksektir (p<0,05). Akyol Güner ve ark.nın üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ile AÖ ve yalnızlık arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada, kadın öğrencilerin AÖ düzeylerinin erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir.²⁶ Tuncalı'nın öğretmen adaylarında bilişsel duygu düzenleme stratejileri ve AÖ arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmada ise cinsiyet değişkeni açısından kadın ve erkeklerin AÖ algılarının anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.²⁷ Öğrencilerin cinsiyet değişkeni açısından AÖ düzeylerinin farklılık göstermediği belirlenmiştir. Çalışmada, kadın öğrencilerin akademik başarılarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olmasının, öğretmenlik mesleğinin toplumda daha çok kadın mesleği olarak benimsenmesi ile bağlantılı olabileceği düşünülmektedir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB düzeyleri ile AÖ arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. İbrahim ve Ebrahim'in Mırsır'daki hemşirelik fakültesi öğrencilerinde yaptıkları çalışmada, üstbilişsel yetenekleri ve AÖ'nün ilişkili olduğu saptamıştır.²⁸ Hemşirelik öğrencilerinin üstbilişsel yeteneklerinin gelişimine yardımcı olan öğrenme tekniklerinin yanı sıra AÖ ile üstbilişsel yetenek arasındaki bağlantının karar verme kapasitesi üzerindeki etkisinin önemi vurgulanmaktadır. Okutkan'ın üniversite öğrencilerinin kullandığı metakognitif okuma stratejilerini incelediği çalışmada, AÖ ile üstbilis okuma stratejileri arasında anlamlı bir pozitif ilişki olduğu saptanmıştır.²⁹ Bu bulgular, öğrencilerin AÖ'lerinin geliştirilmesinin ÜBDB'yi geliştirmelerine yardımcı olacağını göstermektedir.

ÜBDB ile ÖMYT arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Konu ile ilgili benzer bir sonuca Sarpkaya ve ark., ilköğretim matematik öğretmen adaylarının üstbilis stratejilerini kullanma farkındalıkları ile matematiğe karşı tutumları arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışma sonucunda ulaşımlardır.³⁰ Öğretmen adaylarının matematiğe karşı tutumları ile üstbilis stratejilerini kullanma farkındalıkları arasında anlamlı bir ilişki bulmuşlardır. Ayrıca Dikmen ve Tunçer'in bilgi okuryazarlık öz yeterliği inancı, ÖMYT ve ÜBDB arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada, mesleğe yönelik tutum ile üstbilis arasında ilişkinin olmadığı belirlenmiştir.³¹ Bu bakış açısından, öğrencilerin üstbilişsel farkındalıklarını geliştirecek eğitim ortamlarının geliştirilmesinin, onların mesleğe ilişkin tutumlarını da olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Araştırma örneklemindeki öğrencilerin ÖMYT düzeyleri ile AÖ arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde, Makhabbat ve ark., eğitim araştırmasına yönelik tutum ile akademik güdülenme ve AÖ arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışma sonucu ile benzerlik göstermektedir.³² Araştırmaya göre öğretmen adaylarının AÖ ile eğitim araştırmalarına yönelik tutum arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Demiral Yılmaz ve Yalçınkaya'nın tıp öğrencilerinin öğrenme iklimi algılarını AÖ, hekimlik mesleğine yönelik tutum ve akademik başarı açısından inceledikleri çalışma sonucu ise araştırma

sonucumuz ile örtüşmemektedir.³³ Bahsedilen çalışmada, AÖ algısı ile hekimlik mesleğine yönelik tutum arasında kurulan doğrudan ilişkinin istatistiki olarak anlamlı olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu bulgulara dayanarak, AÖ yüksek olan öğretmen adaylarının öğretime yönelik olumlu tutumlar kazanabilecekleri veya öğretime yönelik tutumu iyi olan öğretmen adaylarının AÖ'sünün yeterince geliştiği sonucuna varmak mümkündür.

Araştırmada, ÜBDB'nin AÖ değişkeninin anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($F_{(1-524)}=40,611$; $p<0,05$). Buna göre öğretmen adaylarının ÜBDB düzeyleri AÖ'lerinin %7'sini açıklamaktadır. Ayrıca ÜBDB'nin ÖMYT değişkeninin anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($F_{(1-524)}=69,522$; $p<0,05$). Buna göre öğretmen adaylarının ÜBDB düzeyleri, ÖMYT düzeylerinin %11,7'sini açıklamaktadır. Gül Özdil ve Demir'in ortaokul öğrencilerinin okuma tutum ve alışkanlıkları ile üstbilişsel farkındalık düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada da benzer bir sonuca ulaşılmıştır.³⁴ Bu sonuçtan farklı olarak Küçükakça'nın, matematik dersinde üstbilişsel stratejiler kullanımının öğrencilerin üstbilişsel farkındalık ve matematiğe yönelik tutumlarına etkisini incelediği çalışmada, üstbilişsel farkındalık çalışmalarının matematiğe yönelik tutumu etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır.³⁵ Bu sonuçlardan yola çıkılarak, öğrencilerinin performansını etkileyen unsurları anlayan bir öğretmenin, öğrencilerine öğrenme sürecinde yardımcı olacağı ve başarının önündeki engelleri aşabileceklerini düşüncelerini sağlayacağı düşünülmektedir.

SONUÇ

Sonuç olarak bu çalışmada, cinsiyet değişkeni açısından AÖ Ölçeği'nin sadece mesleğe yönelik kaygı boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu durum, kız ve erkek öğrencilerin kendilerini akademik etkinliklerde başarılı olarak kabul etme konusunda eşit bir algıya sahip olduklarını düşündürülebilir. Ayrıca ÜBDB düzeyleri ile AÖ ve mesleğe yönelik tutum arasında bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Genel olarak bulunan ilişki, tahmin edilenden daha düşük bir düzeyde de olsa üstbilişsel öğrenme teknikleri ile AÖ ve mesleğe yönelik tutum arasında bir ilişkinin varlığına dair kanıt sunmaktadır. Bunun

yanı sıra AÖ ile ÖMYT arasında da bir ilişki belirlenmiştir. AÖ'sü yüksek olan öğretmen adaylarının öğretime yönelik olumlu tutumlar kazanabilecekleri veya öğretime yönelik olumlu tutuma sahip öğretmen adaylarının AÖ'lerini yeterince geliştirmiş oldukları söylenebilir. Bunun yanında, ÜBDB'nin AÖ ve ÖMYT'yi etkilediği görülmektedir. Öğrenciler, ÜBDB geliştikçe eksikliklerinin neler olduğunun farkında olacak ve nasıl çalışacaklarını bileceklerdir. Ayrıca çalışma yöntemlerinin de farkında olacaklardır, kısaca öğrenmeyi öğreneceklerdir. Bu ortamın AÖ'lerini ve mesleğe ilişkin tutumlarını artıracığı düşünülebilir.

ÖNERİLER

Beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB, AÖ ve ÖMYT'yi artırmak amacıyla kademeli olarak son sınıflara doğru daha fazla uygulama yapma imkânı sunulabilir.

İlerideki araştırmalarda nitel veriler kullanılarak, beden eğitimi öğretmen adaylarının ÜBDB, AÖ ve ÖMYT'leri tespit edilebilir. Araştırma örneklemini genişletilerek kalabalık örneklemlerde ve farklı branşlarda öğretmen adayları ile araştırma gerçekleştirilebilir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının geliştirdikleri olumlu tutumlar ışığında, davranış sergilemeleri yönünde öğretim elemanları öğrencilere sorumluluklar vererek daha aktif olmalarını sağlayabilirler.

Üst bilişsel beceri, AÖ ve mesleğe yönelik tutum düzeyleri düşük olan öğrenciler bireysel olarak tespit edilip bu yöndeki beceri, bilgi ve tutumlarının artırılmasına yönelik gerekli çalışmalar yapılabilir. Beden eğitimi öğretmen adaylarının üst bilişsel beceri düzeylerini geliştirebilecek bir ders içeriği veya uygulama, beden eğitimi öğretmenliği öğretim programına eklenebilir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: Rabia Aliş, Hüseyin Ünlü; **Tasarım:** Rabia Aliş; **Denetleme/Danışmanlık:** Hüseyin Ünlü; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** Rabia Aliş; **Analiz ve/veya Yorum:** Rabia Aliş, Hüseyin Ünlü; **Kaynak Taraması:** Rabia Aliş; **Makalenin Yazımı:** Rabia Aliş, Hüseyin Ünlü; **Eleştirel İnceleme:** Hüseyin Ünlü; **Kaynaklar ve Fon Sağlama:** Rabia Aliş, Hüseyin Ünlü; **Malzemeler:** Rabia Aliş, Hüseyin Ünlü.

KAYNAKLAR

1. Drigas A, Mitsa E. The 8 pillars of metacognition. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (IJET)*. 2020;15(21):162-78. [Crossref]
2. Flavell JH. Metacognition and cognitive monitoring: a new area of cognitive-developmental inquiry. *American Psychologist*. 1979;34(10):906-11. [Crossref]
3. Fleur DS, Bredweg B, van den Bos W. Metacognition: ideas and insights from neuro- and educational sciences. *NPJ Sci Learn*. 2021;6(1):13. [Crossref] [PubMed] [PMC]
4. Rhodes MG. Metacognition. *Teaching of Psychology*. 2019;46(2):168-75. [Crossref]
5. Milli Eğitim Bakanlığı. [İnternet]. MEB ©. Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşım. [Erişim tarihi: 28.03.2023]. Erişim linki: [Link]
6. Kiremitçi O, Canpolat AM. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin çoklu zekâ alanlarının üstbilişsel farkındalık ve problem çözme becerilerini belirlemedeki rolü [Determining the role of physical education and sports school students' multiple intelligences areas on metacognitive awareness and problem solving skills]. *Spor Bilimleri Dergisi*. 2014;25(3):118-26. [Link]
7. Du Toit S, Kotze G. Metacognitive strategies in the teaching and learning of mathematics. *Pythagoras*. 2009;(70):57-67. [Crossref]
8. Bandura A. Autoefficacia: Teoria e Applicazioni (Presentazione all'edizione italiana di Gian Vittorio Caprara). Edizioni Erickson. 12st ed. Italian: Centro Studi Erickson; 2000.
9. Bandura A. Ontological and epistemological terrains revisited. *J Behav Ther Exp Psychiatry*. 1996;27(4):323-45. [Crossref] [PubMed]
10. Prat-Sala M, Redford P. The interplay between motivation, self-efficacy, and approaches to studying. *Br J Educ Psychol*. 2010;80(Pt 2):283-305. [Crossref] [PubMed]
11. Millburg SN. The effects of environmental risk factors on at-risk urban high school students' academic self-efficacy. [Doctoral dissertation]. Ohio: University of Cincinnati; 2009. [Erişim tarihi: 05.03.2022]. Available from: [Link]
12. Lee D, Watson SL. The relationships between self-efficacy, task value, and self-regulated learning strategies in massive open online courses. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*. 2020;21(1):23-9. [Crossref]

13. Thoonen EE, Slegers PJ, Peetsma TT, Oort FJ. Can teachers motivate students to learn? *Educational Studies*. 2011;37(3):345-60. [Crossref]
14. Cera R, Mancini M, Antonietti A. Relationship between metacognition, self-efficacy and self-regulation in learning. *Journal of Educational, Cultural and Psychological Studies (ECPS Journal)*. 2013;7(2013):115-41. [Crossref]
15. Ünlü H. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği (BEÖYTÖ) geliştirilmesi [Development of the attitude scale towards the physical education teaching profession (BEÖYTÖ)]. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Educational Sciences: Theory & Practice*. 2011;11(4):2005-20. [Link]
16. Şimşek A, Eroğlu Ö. Davranış Bilimleri. 1. Baskı. Konya: Eğitim Kitabevi; 2013.
17. Aloudat AS. Undergraduate students' perceptions of a tour-guiding career. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*. 2017;17(4):333-44. [Crossref]
18. Zencir G. Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları ile hemşirelik tercihi arasındaki ilişki: Türkiye Örneği [Nursing students' attitudes towards the nursing profession, nursing preferred with the relationship between: example of Turkey]. *DEUHFED*. 2016;9(2):30-7. [Link]
19. Bozbayındır F. Öğretmenlik mesleğinin statüsünü etkileyen unsurların öğretmen görüşleri temelinde incelenmesi [Investigation of teachers' views in the basis of the factors affecting the status of teaching profession]. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 2019;18(72):2076-104. [Crossref]
20. Chanal JP, Sarrazin PG, Guay F, Boiché J. Verbal, mathematics, and physical education self-concepts and achievements: an extension and test of the internal/external frame of reference model. *Psychology of Sport and Exercise*. 2009;10(1):61-6. [Crossref]
21. Martini R, Shore BM. Pointing to parallels in ability-related differences in the use of metacognition in academic and psychomotor tasks. *Learning and Individual Differences*. 2008;18(2):237-47. [Crossref]
22. Fraenkel RJ, Wallen EN. *How to Design and Evaluate Research in Education*. 6th ed. NewYork: McGraw-Hill; 2006.
23. Büyükoztürk Ş, Kılıç-Çakmak E, Akgün Ö, Karadeniz Ş, Demirel F. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. 34. Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık; 2008. [Link]
24. Tuncer M, Kaysı F. Öğretmen adaylarının üst biliş düşünme becerileri açısından değerlendirilmesi [Evaluation of prospective teachers in terms of their metacognition thinking skills]. *Turkish Journal of Education*. 2013;2(4):44-54. [Crossref]
25. Yılmaz M, Gürçay D, Ekici G. Akademik Özyeterlik Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması [Adaptation of the academic self-efficacy scale to Turkish]. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2007;33:253-9. [Link]
26. Akyol Güner TA, Demir İ, Erdem S. Üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ile akademik öz yeterlik ve yalnızlık arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler [The relationship between social media addiction, academic self-efficacy and loneliness in university students and the affecting factors]. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 2022;12(3):508-18. [Crossref]
27. Tuncalı N. Öğretmen adaylarında bilişsel duyu düzenleme stratejileri ve akademik özyeterlik arasındaki ilişkinin İncelenmesi. [Yüksek lisans tezi]. Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi. 2022. Erişim linki: [Link]
28. Ibrahim ZII, Ebrahim RMR. Metacognitive ability and academic self-efficacy: their relations to role transition as perceived by nursing students. *Egyptian Journal of Health Care*. 2021; 12(1):1362-79. [Crossref]
29. Okutkan C. Investigation of metacognitive reading strategies used by students of technical vocational schools of higher education. *International Journal of Eurasian Education and Culture*. 2022;7(19):2526-53. [Crossref]
30. Sarpkaya G, Gözdegül A, Kaplan HA. İlköğretim matematik öğretmen adaylarının üstbiliş stratejilerini kullanma farkındalıkları ile matematiğe karşı tutumları arasındaki ilişki [The relationship between elementary mathematics teacher candidates' awareness of using the metacognitive strategies and their attitudes towards mathematics]. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. 2011;6(2):107-22. [Crossref]
31. Dikmen M, Tuncer M. Bilgi okuryazarlık öz yeterliği inancı, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve üst biliş düşünme becerileri arasındaki ilişkiler [The relationships between information literacy self-efficacy beliefs, attitudes toward teaching occupation and metacognitive thinking skills]. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2018;7(13):73-86. [Link]
32. Makhabbat A, Çoklar AN, Gündüz Ş. Eğitim araştırmasına yönelik tutum ile akademik güdülenme ve akademik özyeterlik arasındaki ilişki [The relationship between attitudes towards educational research and academic motivation and academic self-efficacy.]. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2018;19(1):786-801. [Crossref]
33. Demiral Yılmaz ND, Yalçınkaya M. Tıp öğrencilerinin öğrenme iklimi algılarının; akademik özyeterlik, hekimlik mesleğine yönelik tutum ve akademik başarı açısından incelenmesi [The examination of medical students' learning climate perceptions regarding the academical self-efficacy, attitude towards medicine occupation and academical success]. *Tıp Eğitimi Dünyası*. 2018;17(53):13-23. [Crossref]
34. Gül Özdil B, Demir S. Ortaokul öğrencilerinin okuma tutum ve alışkanlıkları ile üstbilişsel farkındalık düzeyleri arasındaki ilişki [The relationship between middle school students' reading attitudes and habits and metacognitive awareness levels]. *Buca Faculty of Education Journal*. 2022;(54):957-87. [Crossref]
35. Küçükakça H. Matematik dersinde üstbilişsel stratejiler kullanımının öğrencilerin üstbilişsel farkındalık ve matematiğe yönelik tutumlarına etkisi. [Yüksek lisans tezi]. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi; 2021. [Erişim tarihi: 25.06.2022] [Link]